

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิง จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครที่เป็นโรงเรียนสหศึกษา โดยภายในครอบครัวมีทั้งบิดา มารดา มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้มาจากการประมาณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์การประมาณของ Lindeman, Merinda and Goal (1980) ที่กำหนดไว้ว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ควรมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 20 เท่าของตัวแปรที่ทำการศึกษา ซึ่งในที่นี้จำนวนตัวแปรที่ทำการศึกษา 6 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 120 คน ซึ่งเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่มีอำนาจเพียงพอในการใช้ทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
2. การสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Proposive Selection) โดยเลือกโรงเรียนที่มีระดับต่างกัน 3 ระดับคือ

ระดับสูง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครและนักเรียนมีบิดา มารดาอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง คือประกอบอาชีพ รับราชการ ทหาร ตำรวจ ยศนายพัน ขึ้นไป ข้าราชการระดับ 8 ขึ้นไป นักธุรกิจ นักการเมือง มีรายได้ อย่างต่ำเดือนละ 40,000 บาท และบิดา มารดา มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และสุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างง่ายและบิดา มารดา จำนวน 100 คน

ระดับกลาง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครและนักเรียนมีบิดา มารดาอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางคือ ประกอบอาชีพ

รับราชการระดับ 3 ถึงระดับ 7 ค้าขาย พนักงานรัฐวิสาหกิจ บริษัท ธนาคาร และมีรายได้
ครอบครัวตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 39,999 บาท และบิดา มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ถึงอนุปริญญา และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและบิดา มารดา อย่างง่ายจำนวน
100 คน

ระดับต่ำ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชานนอกของกรุงเทพมหานคร
และนักเรียนมีบิดา มารดาอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำคือ ประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม กรรมกร และมีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท และบิดา มารดา มีการ
ศึกษาระดับประถมศึกษา และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและบิดา มารดา อย่าง
ง่ายจำนวน 100 คน (สุภัตรา สุภาพ 2534: 113, สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2535: 92)

เหตุที่เลือกโรงเรียนระดับต่างกัน เพราะต้องการให้กลุ่มตัวอย่างมาจากครอบครัวที่มี
สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามระดับโรงเรียนและร้อยละของแบบ
สอบถามที่ได้รับกลับคืน

ระดับ	โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน					
		ฉบับที่สมบูรณ์		ฉบับไม่สมบูรณ์		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	เศรษฐบุตรบ้ำเพ็ญ	41	34.17	42	37.50	83	35.78
กลาง	สันติราษฎร์วิทยาลัย	43	35.83	38	33.93	81	34.91
สูง	จิตรลดา	36	30.00	32	28.57	68	29.31
รวม		120	100	112	100	232	100

3. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดจำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.33 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกชุด มาตรวจให้คะแนนและจัดเกณฑ์การอบรมเลี้ยงดู และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 120 ชุด

ผู้วิจัยไม่นำแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 112 ชุด มาใช้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามตอบไม่ครบถ้วน หรือไม่สามารจัดเกณฑ์การอบรมเลี้ยงดูว่าเป็นแบบไหนได้ หรือผู้ที่ตอบแบบสอบถามไม่ใช่บิดาและมารดา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 4 ชุด

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. แบบสอบถามวินัยในตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ รวม 41 ข้อ ประกอบด้วยข้อความด้านบวก 21 ข้อ ด้านลบ 20 ข้อเป็น คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

2.1 เป็นแบบสอบถามวินัยในตนเองของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 เป็นแบบสอบถามวินัยในตนเองของบิดา มารดา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเช่นเดียวกับแบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบด้วยข้อความด้านบวก 21 ข้อ ด้านลบ 21 ข้อ รวม 42 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ทหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบแก้ไขทั้งด้านเนื้อหาและภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม

2. นำแบบสอบถามวินัยในตนเองไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ โดยเลือกกลุ่มนักเรียนที่มีระดับวินัยในตนเองสูงและวินัยในตนเองต่ำให้ครูประจำชั้นตรวจสอบความสอดคล้องจำนวนทั้งหมดกลุ่มละ 15 คน และครูโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ และข้าราชการโรงพยาบาลรามาริบัติ ที่เป็นบิดา มารดาของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีวินัยในตนเองสูง โดยให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้าแผนก เป็นผู้พิจารณาแจกแบบสอบถาม และข้าราชการกรมชลประทานและข้าราชการโรงพยาบาลรามารัตน์ ที่เป็น บิดา มารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีวินัยในตนเองต่ำ โดยให้หัวหน้ากองและหัวหน้าแผนกเป็นผู้พิจารณาแจกแบบสอบถามจำนวนกลุ่มละ 15 คน

3. นำแบบสอบถามวินัยในตนเองที่ทำมาแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้
ในกรณีที่ข้อความใดมีความทางบวก (Positive) ให้คะแนน ดังนี้

บ่อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ในกรณีที่ข้อความใดมีความหมายทางลบ (Negative) ให้คะแนน ดังนี้

บ่อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน	5	คะแนน

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวินัยในตนเอง เป็นรายข้อ โดยใช้คะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มาวิเคราะห์รายข้อโดยใช้ค่าทดสอบที (t-independent test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อทั้งสองกลุ่มแล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ภาคผนวก) ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2530: 115)

5. นำข้อความที่ได้คัดเลือกไว้แล้วมาวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) แบบสอบถาม

วินัยในตนเอง ชุดของนักเรียน ได้ค่าความเที่ยง .95 และชุดของบิดา มารดาได้ค่าความเที่ยง .98

3. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ของนิภาพรรณ แก่นคง (2532) และนำมาปรับปรุงทางด้านภาษา แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูประกอบด้วย

- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยได้แก่ ข้อ 1-25
- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ได้แก่ ข้อ 26-50
- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยได้แก่ ข้อ 51-75

3.1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) และมีเกณฑ์ในการให้คะแนนตามระดับที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติดังนี้

มากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มาก	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

3.2 การหาความเที่ยงของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูนิภาพรรณ แก่นคง (2532) ได้หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง .77 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของนิภาพรรณ แก่นคง มาใช้โดยผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

3.3 เกณฑ์การจัดนักเรียนให้อยู่ในสถานการณ์การอบรมเลี้ยงดูแบบใดทำได้โดยการตรวจคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ แยกเป็น 3 แบบ นักเรียนคนใดได้คะแนนในการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมากที่สุด และคะแนนที่ได้จะต้องมากกว่าคะแนนอันดับรองลงมาอย่างน้อย 4 คะแนน ถือว่านักเรียนผู้นั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น (นิภาพรรณ แก่นคง : 2532)

4. แบบวัดความเชื่อในอัตลัษิต และปรลัษิต

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวัดความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิต ของ Rotter (1966) คือแบบวัดความเชื่อในอัตลัษิต-ปรลัษิต (Internal-External Control Scale) หรือเรียกย่อว่า I-E Scale ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 29 ข้อ เป็นข้อความที่วัดความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิตจำนวน 23 ข้อ ส่วนที่เหลืออีก 6 ข้อ เป็นข้อความคลุมเคลือที่เพิ่มเติมลงไป

4.1 ข้อความแต่ละข้อเป็นแบบบังคับให้เลือกตอบจาก 2 ตัวเลือก (Force Choice Scale) คือตัวเลือกหนึ่งเป็นตัวเลือกที่แสดงถึงความเชื่อในอัตลัษิตและอีกตัวเลือกแสดงถึงความเชื่อในปรลัษิต

4.2 เกณฑ์การให้คะแนนจะคิดจากตัวเลือกที่แสดงถึงความเชื่อในปรลัษิตข้อความละ 1 คะแนน คะแนนรวมที่ได้เป็นคะแนนด้านปรลัษิต

4.2.1 นักเรียนที่มีความเชื่อในปรลัษิต คือ นักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัด I-E Scale เท่ากับหรือมากกว่า 12 คะแนน

4.2.2 นักเรียนที่มีความเชื่อในอัตลัษิต คือ นักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัด I-E Scale เท่ากับหรือน้อยกว่า 11 คะแนน

4.3 ความตรงของแบบวัด (Convergent Validity) สำหรับแบบวัด I-E Scale นี้ผู้วิจัยได้นำฉบับที่แปลเป็นภาษาไทย โดยอดิวัฒน์ พรหมสา (2533) โดยพิจารณาความตรงในการแปลตามเนื้อหาในการแปลตามต้นฉบับ โดยความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญ และยังนำไปหาความสัมพันธ์กับคะแนนจากแบบวัดไอเออาร์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.39 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากรายงานการศึกษาความตรงของแบบวัดสมัยใหม่ว่าในด้านความตรงแยกแยะ (Discriminant Validity) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับคะแนน จากแบบวัด Social Desirability (Robinson & Shaver 1985: 228-229)

4.4 ความเที่ยงของแบบวัด Rotter ได้การรายงานผลการวิเคราะห์ความคงที่ภายในจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Kuder-Richardson ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .70 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิตมาใช้ โดยผู้วิจัยได้หาความเที่ยงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ จำนวน 130 คน ได้ค่าความเที่ยง .61

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล

1.1 ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ไปติดต่อกับ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 นำแบบสอบถามทั้ง 4 ชุด ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ เพื่อป้องกันการทดสอบที่นานเกินไป ผู้วิจัยแบ่งการทดสอบเป็น 2 วัน มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

วันที่ 1 ให้นักเรียนตอบเองตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามวินัยในตนเองของวัยรุ่น แบบสอบถามความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิต ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีตอบแบบสอบถามให้นักเรียนอ่านคำสั่ง และตอบอย่างตั้งใจตามความเป็นจริงมากที่สุด ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เมื่อเสร็จจึงเก็บแบบสอบถามและแจกแบบสอบถามวินัยในตนเองของบิดา มารดา ให้นักเรียนนำไปให้บิดา และมารดา และส่งคืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยประสานงานติดตามแบบสอบถามผ่านฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน

วันที่ 2 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ให้นักเรียนตอบอย่างตั้งใจ และตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด ใช้เวลาประมาณ 25 นาที เมื่อเสร็จจึงเก็บแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Intercorrelation) ของตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัวเกณฑ์กับตัวทำนาย ในรูปแบบสมการโดย การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ เพื่อ

เลือกตัวทำนายวินัยในตนเองของวัยรุ่น โดยวิธีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดตัวเลขแทนระดับของตัวแปร ดังนี้

1. เพศ	เพศหญิง	ให้มีค่าเท่ากับ	0	
	เพศชาย	ให้มีค่าเท่ากับ	1	
2. ระดับผลการเรียน	ระดับต่ำ	ให้มีค่าเท่ากับ	1	
	ระดับกลาง	ให้มีค่าเท่ากับ	2	
	ระดับสูง	ให้มีค่าเท่ากับ	3	
3. ระดับการศึกษาของบิดา	ระดับประถมศึกษา	ให้มีค่าเท่ากับ	1	
	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	ให้มีค่าเท่ากับ	2	
	มัธยมศึกษาปีที่ 4-อนุปริญญา	ให้มีค่าเท่ากับ	3	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	ให้มีค่าเท่ากับ	4	
4. ระดับการศึกษาของมารดา	กำหนดเช่นเดียวกับระดับการศึกษาของบิดา			
5. การอบรมเลี้ยงดู	ชุดที่ 1	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและปล่อยปละละเลย	ให้มีค่าเท่ากับ	0
		การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	ให้มีค่าเท่ากับ	1
		การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบปล่อยปละละเลย	ให้มีค่าเท่ากับ	0
	ชุดที่ 2	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	ให้มีค่าเท่ากับ	1
		การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน	ให้มีค่าเท่ากับ	0
	ชุดที่ 3	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบปล่อยปละละเลย	ให้มีค่าเท่ากับ	0
		การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	ให้มีค่าเท่ากับ	1
	6. ความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิต	ความเชื่อในอัตลัษิต	ให้มีค่าเท่ากับ	0
		ความเชื่อในปรลัษิต	ให้มีค่าเท่ากับ	1